

Analýza – zveřejňování
jmen veřejnosti
v zápisech z jednání
zastupitelstva obce

Rekapitulace Vašeho dotazu

Ve Vašem dotazu popisujete situaci, kdy na jednání zastupitelstva obce se po občanech, kteří se účastní zasedání zastupitelstva, vyžaduje zápis do prezenční listiny. Prezenční listina je následně zveřejněna v zápisu z jednání zastupitelstva. Toto jednání se odůvodňuje tak, že je to v obci zvykem. Ptáte se na dvě otázky: za prvé, jestli má zastupitelstvo na takové jednání právo, a za druhé, jestli se lze proti němu nějak bránit.

Naše doporučení

Nemáte povinnost se zapsat na prezenční listinu a obec nemůže bez Vašeho souhlasu zveřejnit Vaše údaje. Pokud tak obec přesto učiní, můžete podat podnět k Úřadu pro ochranu osobních údajů. Také můžete podat podnět ke kontrole na Ministerstvo vnitra, kde popíšete nátlak, který obec vyvíjí na občany, kteří se chtějí zúčastnit zastupitelstva.

Podrobný právní rozbor najdete na straně 3 tohoto dokumentu.

Užitečné odkazy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává shrnující právní manuály. Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující manuály, na které dále v textu odkazujeme:

Článek o podání podnětu k Ministerstvu vnitra, dostupný zde:

<https://frankbold.org/poradna/vzor/podnet-k-provedeni-kontroly-obce>

Informace o průběhu správního řízení, dostupné zde:

<https://frankbold.org/poradna/kategorie/spravni-rad-a-spravni-rizeni/rada/jak-probiha-spravni-rizeni>

Informace k podávání podnětů obecně, dostupné zde:

<https://frankbold.org/poradna/kategorie/spravni-rad-spravni-rizeni/rada/podavani-podnetu-podle-spravniho-radu>

Podrobný právní rozbor

Podle § 93 odst. 3 jsou zasedání zastupitelstva obce veřejná. To znamená, že se jich může zúčastnit kdokoli, ať již v obci bydlí, či ne. Z této věty vyplývá, že obec je povinna zpřístupnit místo jednání veřejnosti. Účast na jednání pak nemůže podmiňovat zápisem do prezenční listiny, ani vynucováním jiných požadavků, které nevyplývají ze zákona. Občané obce mají i další práva, obsažená v § 16 zákona o obcích. Mezi tato práva patří i právo se v souladu s jednacím řádem vyjadřovat na zasedání zastupitelstva k projednávaným návrhům.

Samotný průběh jednání zastupitelstva není v zákoně o obcích upraven. Obce ho nicméně mohou upravit v rámci svého jednacního řádu. Zákon o obcích s jeho vydáním počítá v § 96. Více se o jednacích řádech dozvíte v Metodickém doporučení ministerstva vnitra o jednacích řádech zastupitelstev obcí (Tato metodika má význam při výkladu zákona. Naleznete ji zde: <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicke-materialy-k-zakonnym-zmocnenim.aspx>). V jednotlivých obcích také mohou být zvyklosti týkající se průběhu zasedání zastupitelstva, které nejsou sepsány v žádném formálním dokumentu.

Zákon neupravuje pořizování prezenční listiny, ale není vyloučeno, aby toto bylo součástí jednacního řádu či zvyků v obci. Jednací řád (ani zvyklosti) ale není právním předpisem, proto není právem vynutitelný a také nesmí upravovat záležitosti v rozporu se zákonem. Nyní se proto budeme zabývat otázkou, jestli je vedení a zveřejňování prezenční listiny v rozporu se zákonem.

Obecně platí, že povinnosti mohou být ukládány jenom na základě zákona a v jeho mezích. Obec není zmocněna k tomu ukládat veřejnosti povinnost zapisovat se na prezenční listinu. K zápisu tak může dojít pouze dobrovolně. Další otázkou je nakládání s údaji na prezenční listině.

Prezenční listina slouží k zaznamenání osob, které se jednání zúčastnily. Zachycuje přitom jejich jméno, příjmení (a případně další informace) a vůbec skutečnost, že se zúčastňují jednání zastupitelstva. Jméno a příjmení jsou osobními údaji ve smyslu čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Podle tohoto nařízení se obec okamžikem, kdy získá osobní údaje, stává jejich zpracovatelem. Zpracovatel má povinnost osobní údaje chránit. Osobní údaje lze získat a nakládat s nimi na základě tří důvodů: za prvé to je zákonná povinnost (podle § 5 písm. a zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů), za druhé oprávněný zájem podle § 5 písm. b tohoto zákona, za třetí na základě souhlasu. U všech tří důvodů je třeba dodržovat právní předpisy o ochraně osobních údajů.

Ve Vašem případě se o zpracování na základě zákonné povinnosti nejedná, protože jednací řád není zákonem a tedy nemůže tuto povinnost uložit. Oprávněný zájem zde nepředpokládáme. Jedná se tedy s největší pravděpodobností o zpracování osobních údajů na základě souhlasu. Osoba, která uděluje souhlas se zpracováním svých osobních údajů, musí vědět, jaké údaje poskytuje a za jakým účelem. Zde je potřeba si uvědomit, že v situaci, kterou popisujete, se objevují dva okamžiky: nejdříve je prezenční listina pořízena, a poté je zveřejněna v zápisu ze zasedání zastupitelstva. V prvním kroku je souhlas se zpracováním osobních údajů dán již jejich poskytnutím. To znamená, že podpisem na prezenční listinu souhlasíte s tím, aby obec věděla, že jste byl na zastupitelstvu. Pro druhý krok, tedy

zveřejnění prezenční listiny a tím i osobních údajů zúčastněných, by byly potřeba informace o tom, že prezenční listina bude zveřejněna, a výslovný souhlas subjektu údajů.

Shrňme odpověď na Váš první dotaz. Obce nemohou podmiňovat účast na zasedání zastupitelstva zápisem do prezenční listiny. Zápis je tak dobrovolný. Podepisování prezenční listiny a zpracování osobních údajů se tedy dějí na základě souhlasu. Pokud ale na prezenční listině není výslovně uvedeno, že mohou být zveřejněny v zápise ze zastupitelstva a dotčené osoby k tomu neudělí souhlas, obec to nesmí udělat.

Pro jistotu uvádíme, že tato doporučení se týkají situace, kdy se dotčené osoby na jednání zastupitelstva přijdou pouze podívat. Předmětem posouzení nebyly případy občanů vystupujících na jednání, jejichž vystoupení jsou zaznamenána v zápisu z jednání.

Nyní se vraťme k Vašemu druhému dotazu, jak se můžete proti těmto praktikám zastupitelstva bránit. Existují dva způsoby. Prvním je podání podnětu ke kontrole výkonu působnosti obce. Jak takový podnět podat se dozvíte na našich webových stránkách, článek je dostupný zde: <https://frankbold.org/poradna/vzor/podnet-k-provedeni-kontroly-obce>. Vzhledem k tomu, že se problém týká ochrany osobních údajů, je druhým způsobem podání podnětu k Úřadu pro ochranu osobních údajů. Další informace k podání podnětu naleznete na stránkách Úřadu zde: <https://www.uouu.cz/mam%2Ddotaz%2Djak%2Dpostupovat/ds-3942/p1=1097>. Více o podání podnětů se dozvíte v tomto článku: <https://frankbold.org/poradna/kategorie/spravni-rad-spravni-rizeni/rada/podavani-podnetu-podle-spravniho-radu>.

Berte prosím na vědomí, že odpověď na dotaz je zpracována ke stavu právních předpisů k 27. 9. 2019

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků. Podrobnější informace o tom, jak poradna funguje, si můžete přečíst [ZDE](#).

Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárcovský formulář](#).
Děkujeme.

Další tipy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává právní manuály k oblastem, na které se často ptáte. Mohlo by Vás zajímat také:

Článek o fungování obcí jako orgánů samosprávy a státní správy:

<https://frankbold.org/poradna/kategorie/obce-kraje/rada/samostatna-prenesena-pusobnost>

Článek o fungování zastupitelstva obce, dostupný zde:

<https://frankbold.org/poradna/kategorie/obce-a-kraje/rada/zastupitelstvo-obce-a-kraje>

Vaše práva jako občana obce: <https://frankbold.org/poradna/kategorie/obce-a-kraje/rada/prava-obcanu-obci-a-kraju>

Nabízíme Vám

Naším cílem je podporovat lidi, kteří se aktivně zajímají o dění kolem sebe – Občany 2.0. Nabízíme jim proto služby nad rámec bezplatného právního poradenství. Z Vašeho dotazu jsme nabyli dojmu, že právě Vy do kategorie Občan 2.0 patříte, neboť se aktivně zajímáte o dění ve svém okolí a informujete o něm ostatní občany.

[Staňte se proto i Vy Občanem 2.0](#) a připojte se tak ke stovkám Občanů 2.0 z celé České republiky, kteří se různým způsobem a podle svých možností zapojují do veřejného života.